

ЗАСЕДАНИЕ

на Дирекционния съвет на Национален академичен театър "Иван Вазов"

Днес, 2 ноември 1977 година, сряда, се състоя Дирекционен съвет на Националния академичен театър "Иван Вазов".

Присъствуваха: Дико Фучеджиев, Александър Григоров, Владимир Казрамиков, Георги Бакърджиев, Александър Панков, Банчо Банов, Анюния Каракостова, Енно Халачев, Филип Филипов, Кирил Неделчев, Сава Хашъмов, Николина Лекова, Николай Николаев,

Директорът на театъра откри заседанието и предложи за обсъждане следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад за турнето на Националния академичен театър "Иван Вазов" в СФРЮ.

— Александър Григоров, Банчо Банов, Г. Танчев

2. Разни.

Думата бе дадена на другаря Григоров.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Става дума за организацията при провеждането на турнето. Ще се спра конкретно на няколко момента, които трябва да се имат предвид при нашите следващи гостувания в чужбина.

Искам да помоля да се обръща по-сериозно внимание при изготвянето на програмата за реда на репетициите, спектаклите, часовете и пр., тъй като всичко останало е в пряка връзка и зависимост с тази програма и евентуална промяна в тази програма променя целия график.

Имаше съображения за промяна на репетициите, но те не бяха достатъчни, за да се променя вече уточнената програма, само много сериозни обстоятелства могат да ни принудят да правим промени, тъй като се нарушава цялото движение на състава и се получават сътресения

в програмата.

Имаше неудачни моменти, дребни неща със сериозни последици. Голямото разстояние между хотела и театъра се преодоляваше благодарение на това, че имахме собствен транспорт и го използвахме съобразно промените. Със закъснение се изясни, че около театъра няма място за паркиране.

В нашата работа много ни помага информационното табло, което отразява графика и промените по него. Това табло беше изготвено със закъснение. За този недостатък вина нося аз, диспечерката и художникът. Александра Маринова не подготви навреме материалите, които трябваше да бъдат окачени.

Имам предложение това табло да се изготвя за в бъдеще по-сериозно, да бъде по-естетично оформено. Наблюдавах как хората го отминаваха, не се спираха, за да следят за евентуални промени и съобщения, а разчитаха на устната информация.

БАНЧО БАНОВ: Що се отнася до пресконференцията, мога да каже, че тя мина много добре. Причина за известна тревога дойде от Тосков от Министерство на външните работи, който е съобщил в посолството, че пресконференцията се предвижда да се състои един ден по-рано. Необходимо е точно да се спазват датите, уточнени в договора.

Искам да изкажа благодарност на другарката Кипраджиева, Кафракостова и Мънгова, за това, че навреме бяха изготвени всички материали, бяха изпратени навреме и носеха новата фирма на театъра, работата им в техническо отношение беше прецизна.

Пресконференцията беше посетена от много журналисти, предимно от централните вестници. Те проявиха интерес към нашата работа. Материали се появиха в "Борба", "Вечерни новости" и по радиото. Радио Скопие е дало една сравнително подробна информация за пресконференцията, за нашето гостуване.

Журналистите отбелязаха интересни подробности и факти за двете постановки. За бъдещите пресконференции е уместно да се търсят любопитни детайли и подробности за нашите постановки, които да будят интереса на журналистите.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Пресконференцията премина на високо равнище, с голяма сърдечност от страна на домакините.

ГИЦО ТАНЧЕВ: Шофьорът от Концертна дирекция, който остави товарната кола в Югославия под предлог, че е неизправна, е наказан.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Направи ми впечатление, че никъде из града не бяха разпространени афиши за нашите представления, а се оказва, че такива са изпратени заедно с другите материали.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Искам да обърна внимание на дребните пропуски, които се отминават леко. Става дума за закъснението на колите след актьорската репетиция. Тя действително завърши половин час по-рано, но дори и след обявения час за тръгване имаше закъснение от 45 минути.

Ние никога не сме пътували в такъв голям щаб от администрацията - Михайлов, Григоров, Панков, Славка, Христина..., те трябваше да оказват помощ, да бъдат полезни.

Смятам, че нашата преса сравнително бедно отрази нашето гостуване в СФРЮ, което не съответствуваше на ~~изявения~~ ранга на театъра. Гостуванията на други, по-малки театри, се отбелязват с големи заглавия на първи страници в нашите ежедневници.

При такива турнета особено наложително е присъствието на техническия директор. Никой не може да замени техническия директор. Той е лицето, което носи материална и морална отговорност за хората.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Бих искала да докладвам за пониженото техническо равнище на последния спектакъл на "Бяг" преди турнето и на "Тази малка земя" и отново "Бяг" след турнето.

По-голямата част от апаратурата беше в чужбина, представленията преминаха без нисковолтовата апаратура, осветлението беше симулирано, което се отрази отрицателно на съвсем новия спектакъл на "Бяг".

Вторият момент, който искам да засегна, е дисциплината по време на турнето.

Техническата репетиция на "Големанов" се провеждаше без театър-майстора, нямаше човек, който да организира работата на сцената.

Актьорската репетиция закъсня с 40 минути, защото хората бяха облечени, за репетицията на "Деца на слънцето" закъсняваха актьори. Куп неща внасяха допълнително напрежение в работата.

Свързвах журналистите с колеги и критици, които присъстваха в салона, за да може да се отрази възможно най-богато събитието в нашата преса. Според мен, отсъствието на журналисти от "БТА" и Радио София беше много неблагоприятно. Специалният пратеник на БТА в Белград беше зает с политическите събития в столицата, беше много ангажиран, но посети представлението на "Деца на слънцето". Когато сме пътували досега на гастрол, представителят на Българска телеграфна агенция е давал оперативна информация. Тази практика трябва да се възстанови.

Когато се възстановяват малко по-трудни постановки, особено за турне, трябва да се обърне внимание на невралгичните пунктове, да се приспособи пиесата за по-трудните условия, а не да се прави обикновена възстановителна репетиция.

Смятам, че театърът се представи достойно, на равнище, съответстващо на ранга му.

Трябва да се помисли за една по-усилена реклама при следващите турнета. Както сподели неофициално Милосав Миркович, предварителната реклама на турнето е била твърде слаба.

По време на актьорската репетиция беше заснет откъс, който беше излъчен по телевизията.

САВА ХАШЬМОВ: Искам да поставя един въпрос във връзка с подготовката на бъдещите ностувания на театъра в чужбина. Необходимо е оперативно бюро, което да се занимава със задачите и проблемите на турнето. Работата по подготовка на турне трябва да започва два месеца до датата на излизането. Това оперативно бюро ще решава своевременно всички проблеми, свързани с гостуването в чужбина.

Ние правим изводи след всяко турне, но е очевидно, че е нужен този срок от 2 месеца за подготовка. Некада стане принцип да не се решават въпроси без знанието на това оперативно бюро. В него ще има представители от всички "прослойки" на нашия театър, от всички служби, от техническия, административен и художествено-творчески персонал. Те ще дават компетентното си мнение по този или онзи въпрос. По този начин ще бъдем гарантирани както от неудачи, така и от неща, изникващи непосредствено преди тръгването. Тази организация при бъдещите турнета е предпоставка за едно относително спокойствие по време на гостуването, за пълноценна творческа работа.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Относно турнето мога да кажа, че то мина нито по-добре, нито по-зле от другите. Намирам, че рекламата в Белград беше твърде слаба, за да не кажа - почти липсваше.

Имам забележка, свързана с числеността на групата. При актьорска трупа от 30 души, считам, че брой на пътуващите 136 е малко много. Не зная какви са били функциите на всички и дали са ~~само~~ спомогнали с нещо.

- 6 -

Имаше хора, които пътуваха по неизвестни причини.

АЛЕКСАНДЪР ПАНКОВ: Относно забележката на другарката Каракостова бих искал да докладвам, че лошото техническо равнище на спектаклите на "Тази малка земя" и "Бяг" се дължи на липсата на апаратура, която беше заминала /респ.: не беше се върнала/ за турнето в Югославия.

Възстанови се постановката "Тази малка земя", която е най-лека в декоративно отношение.

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ: Искам да спомена за високото съзнание и дисциплина, които проявиха техническите служби по време на репетицията на "Деца на слънцето", която се проведе след демонтирането на декора на "Големанов" и монтирането на новия.

Осветлението също беше на висота.

Предлагам да се издаде благодарствена заповед.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Бих искал да разделя нещата на две: Първо, по отношение на това как мина турнето смятам, че можем да бъдем доволни. Домакините проявиха любезност и сърдечност при посрещането, организираха два коктейла, на които присъства министърът на културата и други официални лица.

Прие ни заместник-министъра на културата на република Сърбия, с когото бяха водени разговори за бъдещото сътрудничество между двата колектива.

Двете страни се информираха взаимно за предстоящото разширяване на сътрудничеството. Атмосферата на двата коктейла беше изключително сърдечна, домакините проявиха добро разположение, резултат на традиционните връзки, които съществуват между нашите два колектива.

Публиката реагира много сърдечно на това, което ѝ беше показа-

но. В голямата си част тя беше компетентна, с отношение към театралното изкуство.

Не можем да бъдем доволни от факта, че на представлението на "Големанов" салонът не беше пълен. Нямаме основание да не бъдем доволни от публиката на "Деца на слънцето". Причините могат да бъдат различни - Горки е известен автор, игран там, спектакълът на "Деца на слънцето" беше втори.

В следващите си разговори с ръководството на Югославския драматичен театър, които ще се състоят в София, много въпроси ще поставим по много категоричен начин.

Не можем да бъдем доволни и от пропагандата и рекламата на турнето, за което също ще се договорим.

Общуването им с Академичен театър е чест за тях.

Ако трябва да се даде оценка за гастрола, считам, че можем да бъдем доволни и от колектива, и от художественото качество на спектаклите и няма от какво да се срамуваме.

Абсолютно недостатъчен беше броят на пътуващите с нас журналисти, а и те не се справиха достатъчно добре с работата си.

От изказване на Дирекционен съвет аз останах с впечатление, че театърът пътува без журналисти в Югославия. Под влияние на това внушение, имах намерение изобщо да не каним журналисти.

Вината до известна степен е моя, но смятам, че задължение на Литературното бюро е именно това: да организира работата по рекламата и пропагандата, да се срещне с журналисти и разговаря с тях, а ако има някакви затруднения с различни отдели и редакции, аз бих разговарял с главните редактори.

Отново подчертавам, че турнето премина добре, домакините се държаха безупречно, атмосферата беше приятелска, но в някои подроб-

ности не бяхме прецизни, не им беше обърнато необходимото внимание.

За нашите собствени неуредици:

Другари, трябва да ви кажа, че списъкът, който ми се представи на отиване в Чехословакия, съдържаше 135 души. Преди турнето в Югославия отнови ми се представи за подпис списък, съдържащ 135 души. Ръководствата на обществените организации имат вина, че възложиха на мен да определя пътуващите.

На другаря Григоров беше възложено да изготви доклад за турнето, но той не е направил такъв. Изказването му не беше подробно, не дава ясна представа. Панков взима думата само за да се оправдае, или да повтори вече казани неща.

По отношение на списъка категорично заявявам, че повече екскурзии за сметка на държавата, няма да допусна.

Аз проявих недопустима мекушавост и доверие и включих в списъка няколко имена, за които ме помолиха Михайлов, Григоров и други. Имам в предвид целия обслужващ персонал и техническите служби, не говоря за актьори и режисьори.

За следващото турне в Съветския съюз ще се направи прецизна подготовка и хора, които няма да имат конкретна работа, няма да пътуват.

От много от пътуващите за Югославия нямаше никаква полза. Не бяха свършени елементарни неща, не беше изготвен своевременно списък за разпределението на стаите. За бъдещите турнета трябва да бъде изготвен подробен списък на групите, план за движението на хората и колите.

Аз съм много обезкуражен и обезсърчен от работата на администрацията и техническите служби в театъра.

Разделяйки по този начин нещата на две, считам, че може да дам положителна оценка на представянето ни в Югославия, и абсолютно не

удовлетворителна оценка на целия персонал. Организацията на цялата работа беше лоша, но това повече няма да се допуска.

Приключваме разискванията по тази точка.

По втора точка от дневния ред давам думата на другарката Николина Лекова.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Бих искала да поставя въпроса за оросителната инсталация пред дирекционния съвет на театъра. Хората се оплакват, че на сцената е много прашно, актьорите ни ще заболелят.

Оказва се, че старата е изгнила, а новата ще е готова след 5-6 месеца.

ВЛАДИМИР КАРАМИХОВ: Имаме на разположение няколко индустриални прахосмукачки, които не се експлоатират, тъй като няма квалифицирана работна ръка.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да се провери какво е положението и да ми се докладва решение.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Съюзният комитет има предложение да се прави обсъждане на работата след всяка продукция на театъра. Литературното бюро се противопоставя на тази наша инициатива като счита, че ние не сме "дорасли" за такива обсъждания, ще се получи разединяване на колектива, ако се говори открито и с такт за нашата работа.

Предлагаме да се направи едно обсъждане на резултатите от работата над "Бяг". Такива обсъждания ще се правят отделно с творческия и отделно с техническия състави.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Бихме могли да възстановим практиката на провежда

не на производствени събрания, още повече, че само в нашия театър не се правят такива.

Предлагам цикъла от такива събрания да започне с обсъждане на работата над последните две постановки - "Големанов" и "Унижените и оскърбените". Аз съм готов да изнеса доклад, експозе, въведение в темата.

Определено считам, че такива разговори са наложителни.

БАНЧО БАНОВ: Моето мнение, а и мнението на другарката Мънгова е, че тези събрания трябва да се провеждат на два етапа, като в първия се събират актьорите и режисьора, за да се даде преценка на работата, а след това да се направи общото събрание.

Можже би грешим?

САВА ХАШЬМОВ: Приветствувам предложението на Съюзния комитет, но определено считам за неправилно предложението на Банчо Баннов, тъй като такива разговори между актьорите и режисьора се провеждат след всяка репетиция.

Обсъжданията на продукцията на театъра ще бъде колкото полезно, толкова и опасно, ако няма предварителна подготовка. Необходим е реален резултат.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Смятам, че на едно такова обсъждане могат да се поставят въпроси от най-различен характер, например, за лошия, некнижовен говор на сцената на Националния ни театър, за лошата дикция и недобрата говорна техника на актьорите. Без външни хора и свидетели, би могло да се проведе един откровен разговор за недостатъците и пропуските в нашата работа.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Съюзният комитет именно за това предлага обсъждане на работата над "Бяг", тъй като там има принципни въпроси за състоянието на трупата.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Делят ни четири месеца от гостуването в Съветския съюз. Това не е толкова много, като се има предвид, че ще се контактува и с преводачи. Необходимо е да се предвижват нещата, за да се облекчи сложната организация непосредствено преди тръгването.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Наброявам ново заседание на Дирекционния съвет за 9 ноември т.г.

Поради изчерпване на дневния ред, директорът закри заседанието.